

Oppgave 1 (Teller 10%)

- a) Forklar hva markedets tilbudskurve er og hva som kan gi skift i denne kurven.
- b) Forklar hva samfunnsøkonomisk overskudd er.

Oppgave 2 (teller 50%)

En vare omsettes i et marked med såkalt fullkommen konkurranse. La p være pris på varen og x omsatt mengde.

- a) Forklar ved hjelp av en figur hvordan pris og omsatt mengde bestemmes i et slikt marked.
- b) Etterspørselen etter varen er gitt ved $x=1500-6p$ og tilbudet ved $x=2p-100$. Regn ut likevektspris og mengde. Finn tilbuds- og etterspørselastisitetene i likevekt og forklar hva de forteller oss.
- c) Anta at en del lønnsomme produksjonsanlegg ikke lenger kan produsere på grunn av sabotasje mot anleggene. Forklar ved hjelp av en figur hvilke effekter det vil ha i markedet at disse anleggene går ut av drift. Vis også hvordan effektene vil avhenge av helningen på etterspørselskurven.
- d) Forklar ved hjelp av en figur hva effektene i markedet blir av at selgerne får en stykksubsidie.
- e) Bruk tilbuds- og etterspørselsfunksjonene som er oppgitt under b) og regn ut effektene av en stykksubsidie til selgerne på 40 kroner. Hvorfor får kjøperne en relativt liten del av subsidien?
- f) Forklar ved hjelp av en figur hvorfor en subsidie gir et effektivitetstap i markedet.
- g) Produsentene i markedet har bedt om subsidier. Deres argument er at uten subsidier vil flere av bedriftene måtte legge ned, og arbeidsplasser og verdiskaping i disse går dermed tapt. Hvordan vil du som samfunnsøkonom svare på disse argumentene? Du skal svare verbalt.

Oppgave 3 (Teller 40%)

Norge har i Paris-avtalen forpliktet seg til å redusere klimautslippene med minst 55 prosent innen 2030 sammenlignet med 1990-nivå. «Grønn Skattekommisjon» (NOU2015) har foreslått at følgende tre kriterier bør brukes når man skal vurdere hvilke tiltak som skal settes i verk for å nå klimamålet:

(i) Målet skal nås (ii) til lavest mulig kostnader, og (iii) forurensere skal betale. Vurder følgende virkemidler ved å bruke de tre kriteriene:

- a) Direkte reguleringer (uomsettelige utslippskvoter)
- b) Omsettelige utslippskvoter
- c) Avgift på utslipp